

Kihna's Kara-fpehka reforma

Reutera telegramu agentura nophyās pehdejā laikā ar leelu dedsibu isplatis par Kreewiju nelabwehligas melu finas. Pats jaunakais Reutera samelojums ir tas, ka Rihnas waldiba eezehlusi fewishku komisiju, kurai uztizets eewest Rihnas armijā wijsās prōwinjēs weenabus eeroftshus un mundeerus. Komisijā atrodotes prinjis Tschings, wize-lehninsch Juanschikais un wehl kahds treshais waldbas wihrs. Rihnai naw waldis armijas; wize-lehnini peenem tos pehz wajadsibas, malšā teem algu, dod apgehrbu un bruno, kā katram patihs. Peepefchi Rihnas armiju organiset pehz Eiropas paraugo, nebuhtu lahga eespehjams, jo Rihneeshi nemihl nekahdus jauninajums. Tahds waldbas solis fatrazinatu Rihneeshu prahthus un dumpis buhtu nenowehrshams. Bet atleel ari wehl mahrigais naudas jautajums. Buhtu joewed jauni nodokki, japahrgroša nodokku kahrtiba, un tas Rihna isbarams loti pamašām. Schee apstahlik sihami ari Reutera agenturai, bet ta nefautrejās issinot, ka Juanschikais eezelts par fauffemes un juhras kara svehla wirspawehlneelu. Zaewehero, ka Rihna kara kugu tikpat kā nemās naw. Mas eewehrojams ir ari sinojums, ka Mongolu knosam Alatsinam usdots apbrunot pehz Eiropas parauga 30,000 wihru. Pawehlet jau war, tikai schehl, ka truhkst wajadsigās naudas. Schis wehstis paschas par fewi mas swarigās, bet Japana iās atrob dīrdisgas ausis un kuhbina Japanus uš kāru pret Kreewiju.

Angļu jaunās Deenwidus-Afrikas kolonijas

pahrdsihwo nupat gruhu friksi. Strahdneelu truhlums, kā ori
balto strahdneelu dahrgums pēspeeda waldbu peenemt barbā
Rihneeschus. Bet tāhds waldbas nolehmums fazehlis stipru
pretoschanos, fewischki no to puses, kuru deht usleesmoja Deen-
widus-Afrikas karšč. Johannisburgas Anglu strahdneeli un kla-
doni wiſi saweenojuſchees pret waldbu. Wini ūka: „Meħs
fazehlām kāru tadeht, lai mums buhtu halta Afrika. Lai iſ-
put labak jaunās kolonijas, bet ar dselteno rahfu meħs nelaus-
sim tās vahṛpluħħinat.“ Opozīcijas preefchgalā stahw galwe-
nais rokturwju komisars Uaibergs, kurek astahjās no weetas,
tikliħds waldbiba nolehma eewest Rihneeschu strahdneekus. Wina
weetā tagad reżelis Monipenis, weens no galweneem pehdejā
kara fuħbitajeem un tagadejā Deenwidus-Afrikas diġħenuma
żildinatajeem. Azumitħi koloniju stahwollis loti behħigis. Wi-
ħas leelakas Anglu awiſes teek teħlota weena un ta pati aina:
pa Transvalas un Oransħas kolonijām klejox bes skaita daudx
wasanku; tirdneebiha apkluħusi; wiħur walda nabadsiba. No
Australijas eezeļo weħeli kausħu bari, kuri tikai pawairo naba-
ħabħsibu. „Daily News“ ūka, ka zihna pret iahdu stahwollis efot
tikai weens liħdsejjis — wajagħot salnaktuňu fabeedribas
pēspeejt, lai peenem baltos strahdneekus, lai ari tas atneħtu
saudejumus, wa j̄i ari ja wiħu Deenwidus-Afriku fazzelt zeetu-
mus un naiktis patwerxmes. Tāħbas ir-kara ūka, ar furām
tagab jažiħna Anglu waldbai un kuras war nowest pex glu-
schi negaiditeem un behħigeem panahħumeem.

No eekschsemèm.

No Peterburgas. Afnaina drama norisimajās Panajewa teatrī 21. now. pa israhdes laiku, israhdot „Mihlestibas deju”. Treschā zehleena beigās peepeschi sahlē atskaneja weens valak otram trihs rewolwera schahweeni. Kahda glihti gehrbusēs dahma esleegdamās pakrita semē. Publikā atskaneja fauzeeni: „preeskharu nolaist!” — „noschahwa!” Gandlerhs wisi steidsas us nelaimes weetu. Tur redseja kahdu jaunu zilweku, flotes ofi- zeera uniformā gehrbuschos, ar afnainu gihni un rewolweri roķā swaiddamees us wisām pusēm. Dahmu brihs issdewās atmodinat no gihbona. Tai ari wihs gihmis un drehbes bij afnim noplūhduschas. Ahrstam wainu ismeklejot, israhdijs, pal- dees Deewam, ka ta naw bishstama. Lode bij tilai waigu kē- ruse, to siipri neewainobama. „Birsch. Wed.” ralsta, ka schah- wejs esot kahds L. un pahrschautā mina seewa, no luras wiash jau preeskā gadeem schlikhrees. Tagad wiensch teatrī to nejauschi satizis. Pehz tam wiensch brauzis tuhlin us mahjam pehz rewolwera un, otreis nonahzis teatra sahlē — kad us ska- tuwes vallaban bijuse runa par mihlestibas wiliibu, isschahwis us ūsu bijuscho seewu. Domabams, ka ta nonahweta, wiensch tuhlin isschahwis ari us ūse, paschnahwibas noluhtā, bet bes ūkām. Pehz iisslata irakulis bijis pilnigi preedschrees. Tas apzeetinats.

— Peterburgas seeweeshu augstakē kurfi swineja 21. novembri savus 25 gabu pastahweschanas svehtlus. Schini gadijumā winus apsweizinaja kahdas 70 deputācijas no daschādām finisksam sabeedribām, wišām Kreewijas augstskolām un zītām eestahdēm. Peenahža ari wairāk neli 150 apsweizinajuma telegramas. Pee swinigā svehtlu alta nehma dalibū tautas apgaismoschanas ministres un wehl ziti augsti waldbas wihi. Kad kurfu direktors R. Rajews bij atallahjis sehdi, tad kahpa katedri A. P. Filosofowa, weena no tam Kreewijas seeweetēm, kuras debējgi karojusčhas un zihnijsčħas par scho kurfu atwehrschānu. Sahle atskaneja braudfigi un karsti applausi, kuri neatlahwa tai ilgi runat. Runataja bijusi dīli aishgrahbiā. Vēž tam ihsōs wahrdōs par kurseem isteizees direktors Rajews, usšwerdams, ka no kurseem isnahfot ar stiprem tikumisseem spehkleem. Sinaschanas seeweetes neesot wahjakas par tās paščhas fakultates studentēm. No agrakām kurfistēm (pawisam kurfus beigusčhas 2229) kahdas 123 nodewusčħas sinatniskai un literariskai darbibai, kahdas 900 aitħal nodarbojotees audfinaschanas laukā. Winsħi uzaizinaja par kurfu dibinaschanu un pastahweschanu pateiktees A. P. Filosofowai, uj kam wiċċi fuulzejuščħes pažeħla kahjās un ilgi applaudeja.

No Peterburgas. Drama mihlestibas deht. Zau sinas jām iekšumā par duelī starp divi jaunavām, tagad pasneebam īkakas sinas pēc galwas pilsehtas awišču wehstijumeem. Kahda

jauna ūkaista meitene H. eepasinaš Peterburgā ar kahdu jaunu zilweku. Wini ūtikas loj beeshi un peekhras weens otram. Klusibā tee jau bij lihgawainis un lihgawa. H. bij kahda uſtizama draudene U. Sinams, ka H. neslehpā no draudsene ſawu mihleſiibū un pehdejā ſinaja, ka brihsā laikā no-tils H. kahſas. Kahdā wakarā H. eepaſiſtinaja ſawu draudsene ar ſawu lihgawaini. Bet, ka redsams, liitenis waijaja nelaimigo meiteni: jaunais zilwefs eemihlejās besprahsti jau- najā draudſenē, un wina atkal tajā. Jauno meitenu dwehſeluk mokas naw apraftamas. No weenaſ puſes tās abas mihi weenu un to paſhu, no otras puſes, — weena juht, ka ſau- dejuſi to uſ wiſeem laikeem, otra atkal redj ſawas draudſenes mokas, un ſin, ka neſpehj palihdjet, jo wina pati ſchim ſah- pēm par eemelus. Beidſot dwehſeles mokas pahrauga wiau ſpehlus: abas tās newareja dſihwot, weenai bij jamirſt. Un tā tās nonahk pee breeſmigās apnemſchanās: wiaas welk loſi. Kuru liitenis iſmehlēs, tai buhs otra janofchauj ar rewolweru. Meitenes ſababuja rewolweru un loſeja. Un atkal H. liitenis bij nolizis buht par ſawas draudſenes ſlepławu. H. peelahdeja rewolweru un mehrkeja. U. ūtijas tai meerigi ažis un ſa- gaidija nahwi. Bet veepeschi H. ahtri pagreeſa eeroſcha ſtobru vret ſawām kruhtim, ſchahweens norihbeja un nelaimigā ſa- bruka uſ grihdas: lode bij kehrufi ſirdi un nahwe eestahjuſes uſ pehdām. No behdām gandrihs prahtu ſaudējuſe, U. metās pee draudſenes lihka. Un eezeredamās, ka wina wainiga pee nelaimigās draudſenes nahwes, ta paſer no grihdas rewolweru. Bet aif usbudinajuma trihj rolas; ſchahweens norihb, bet lode aifeet garām, maſleet til aiskerdama kreifos ſahnus. Schini brihdi mahjas laudis eelausj durwis un wina ažim parahdās tahbs ſatrizinoſchs ūtis: uſ grihdas guč aſinu velle H. wina blakam ſtahw U., ūtis kā besprahitā uſ mironi un veepeschi ſabruhj beſ ſamanas tai blakam. H. nahwe uſtraulusi un ap- behdinajusi leelā mehrā wifus winas paſinas.

No Maskawas. Bluhdi. 25. novembrī usnahsfuschas Maskawā deesgan leelas pluhdu breefmas. Uhdens Maskawas upitē peepeschi vasehlās par $2\frac{1}{2}$ arschinām un pahrypluhbinaja semalās weetās deesgan plāshu apgabalu. Visleelakais sau-dejums notizis barku ihpaschnekeem. Tās tika norautas no peestahtnēm un isswaaiditas pa upi. Diwas pilnas barkas no-grima. Weena usgruhdās pilnā gaitā us Nowo-Špaškas tiltu. Schi barkla sabojaja tahdā mehrā tiltu, ka bij japahtirauz us wina wiſa satilſme.

No Maſkawas. Apzeetinata dedſinataju banda. Maſkawas ſlepenpoližijai iſbewees notwert kahbu ſaglu un dedſinataju bandu, kuras valibneeli paſchi atſinuſchees, ka iſdarijuſdi kahbas 60 dedſinatjanas. Bandas wadonis ir kahds 20 ga-
duſ wez̄s noſeedſneeks, un galwenais dedſinatajs — 17 ga-
duſ wez̄s jaunellis.

No Schitomiras. Leeliska aplaupisfchana isbarita bankeera Sacka namā. Laupitaju banda eelausās zaur logu Sacka meitas gulamā istabā, usklupa jaunajai dahmai, fahfjā to un prasija, lai ūlrot, kur efot naudas ūlapja atflehgās. Kad wina pateiza, ka atflehgās atrobotees vee tehwa, tad tai aibahsa muti, pehz kam diwi wihi ūsbruka wezajam Sackam, ūlahds trefchais laupitajs fahfjā pa tam ūlponei rokas un ūhjas un aibahsa tai muti. Sagli newareja atflehgāt droshibas atflehgū, tadehk̄ tee atwilka wezo Sacku un vee speeda to atflehgāt wihas ūlepenās atwilktnes. Laupitaji bij maskojuſchees un apbrunojuſchees ar rewolwereem. No naudas ūlapja iſnehma 115,000 rbl. veezimts rubli gabalōs, wairak nelā 1000 rbl. ūlta naudā, taħlač ūljejas, Poltaras un Befarabijas agrarbanks, kā ari walſisrentejas ūhmes par 127,000 rbl. un bes tam wehl ūlta un ūitas wehrtſleetas. Wiſu ūgrahbuschi, laupitaji dewas program, vameſdomi Sacka dsihwoska eemihtneekus ūaiftitus un aibahſtām mutēm. Wiſpirms ūdewās no ūtēm aifwabinates bankeerim Sackam, kuesh ūauza ūaiminus valihgā. Iſmellesħanas eerehdni newar atraſt nefahdas pehbos, tikai ūlpone mew-nigā wareja iſteikt, ka laupitaji efot ar minu runojuschi Kreemu, bet ūħaw ūtarpa Schilħbu malodā. U ūlaha polizista miglainu iſteikumu, tiħha apzeetinata ūlha persona ta' vafċha namā, bet vee tās netika atraſti nefahdi peerahdi jum, kās apzeetinoſchanu aitaifnotu. Aplauptais Sacka lgs iſfolijis 15,000 rbl. atlihs-dibas tam, kās uſrahbis laupitajus.

Widseme.

No Rīgas. Romantiķs gadījums. 21. novembrī no
rihta weesnīzā „Bahnhof”, kā „Rīg. Arv.” simo, eeradees kahds
jaunellis ar jaunavu un panehmis istabu. Ģeļšēcē usdēwās
par zelotajeem no Wentspils un negribeja usrahbit sawas pa-
fes. Pa tam weesnīzā eeradās wehl kahds jaunellis un ap-
jautajās, kojās neesot apmeteēs kahds jauns vahritis. Weh-
lak israhdiņās, ka jaunee zelotaji teeschau ir tee, pehž kureem
minetais jaunellis melleja. Tee bija kahds kristīts Ģbreju
jaunellis un jauna Schihdeete, kuru minetais jaunelis bij sle-
peni aīswēdis no wezalu mahjas Wentspils, lai lītu to kristīt
un tad ar to falaułatos. Mellejais ir jaunavas brahlis, kas
behgleem felojis. Leetai dots likumigs virseens.

No Rigas. Bahrgalwiba. 23. nowembri Jaroslawas eelā pee nama № 7, kad Maskawas - Ahrrigas ugunsdsefēji brauza mahja no ugungsrehka, kahds Iwans Bronka, sā „R. Iw.“ fino, diwas tēses isschahwa is rewolwera us ugunsdsefējeemi. Abi schahveeni par laimi neweenu netrahpīja. Schahwejs tika apzeetinats.

— Grahmatweshanas kurši, sariķoti no Sinibu Komisijas Rīgas Latweeshchu beedribas telpās, sahādās 24. novembrī. Kursītu skaitis, lā „B. Wehstn.” fino, — minetai deenai īneidās pahri par 100. Skaitis, kā rebsams, peenkārtējs wairumā, jo daudzi wehl pēcītās no jauna. Starp kursītieiem fastop daudz vahmu. Kursus wada cand. rer. mero. J. Osola fgs. Wini beigsees janvarī.

— Baltijas mahklineku glesnu iſſtahdi, lä „Duna-3.” rafšta, atwehrusi 24. novembrī J. Deubnera grahmatu pahdotawa. Pee iſſtahdes ar faweem darbeem peedalijschesch ſchahdi mahklineeli: S. Bielensteins, B. Borcheris, Borchert-Schweinfurth kundse, L. v. Uliram kundse, Fr. Moriks, M. Purwits, barons G. v. Rosens un J. Rosentals. Iſſtahde ilgs lihds 13. decembris un buhs atwehrta satru deenu no pulfsten 9 rihiā lihds 7 wakarā. Eeja brihwa. Wifas glesnas ir pahrdodamas.

— Par „Austruma“ redaktoru, lä „Rig. Av.“ rokta, apstiprināts ralsteiks Andreems Needra, kura rokās ar nahsamu gabu pahreet ori scha mehneschrafsta isdeweja ieejibas.

— Masgadigs nascha waronis. Gedſhwota a Anna R., Petersala eelā № 2, pasinoja, lä „Rig. Aw.” ſino, poliſijai, ka winas dehleu Karli 19. novembrī ar nafi ūdurstījis 8 ga-
duſ wezais Emils D. Nedarbys iſdarits aif atreebibas.

No Rīgas un Bēržu aprīneem. Semkopības fināl.
Semkopīejem leelas nepatikschanas dara novembra mehnēša
grosīgais laiks: lihst, sneeg un salsti un atkal otradi, uš Rīgu
brauzot jaleeto rati un ragawas un otradi. Nekulto un weh-
lejo nosalūšcho labibū naw eespehjams aiz flapjuma un sneega
nokult: riņķis to ar sneigu un ledū saweenotu naw weegli ijs-
schahwet, ar kūkmaschīnām sulot eet bojā graudi, kurus gruhi
ijschahwet, bojā aiseet flapjee salmi un pelawas. Neijsulto la-
bibū uš laukeem eewehrojamā mehrā sabojā peles, kuras ihsī
ausu gubas lihds pat ussegai fagrausch. Grousejjī schogad ne-
tizamā mehrā pawairojuſchées un bojā uš laukeem labibū.
Araji, semi arot, allasch uſar wefelus vēlu midsenus. No lau-
keem tās pahrnahē mahjās tāhdā daudsumā, ka pat wislabatee
tāki tās nespēhī iſnihzinat. — Daudz weetās wehl joyrojam
zuhtas slimō un iſbeidsās. Grosīgā laika deht laudis slimō ar
influenzi un zitām slimibām. Mahspīlī eeweefusees sirgu ee-
nahšču slimiba.

No Narwas. Skolotaju sapulze. No 21. līkdī 23. novembrim notureta Narvā Jamburgas aprinka skolotaju sapulze, pēc kuras, kā „Rīg. Aw.” raksta, piedalījusies sahdi veejdešmit zīlveki. Sapulzi vadīja tautskolu inspektors Ēikwinis. Pārreunati tika wairak swarigu jautājumu, kā peem. 1) uſſkatamu preleſchmetu nosihme muhſu skolās, 2) ūku tſchetradejs mahzibas kurſs, 3) audzināšanas nosihme mahzibas un ūkolas diſhwē. Par uſſkatameem preleſchmeteem runajot, atſina, kā to ūwahlfchana atkarotees no paſcha ūkotaja. Pa wales brihsheem warot ūwahſt bagatigas ūkoainu, augu un mineralu ūolekzijas. Tohlaik apvreeschānā nahza ūku tſchetradejs mahzibas kurſs. Tā kā Jamburgas aprinka ūkolas, kur nodarbojās diwi ūkotaji, jau lopšķ wairak gadeem eemeſis tſchetradejs mahzibas kurſs, tad, protams, bij nepeezeeschama wajadziba, reis nokahrtot ūcho ūku programu. Tika iſteiktas domas, ka ūkolas ar tſchetradeju mahzibas kurſu buhtu teizami ari paplaſchinat winu programu. Leelakā dala ūpulžes balibneku iſteiza pretejas domas, norahbida, kā tagadejo pirms ūku programma ir deesgan plasča un pahreet winu triju ūeemu lailā nahķas deesgan gruhti. Vēbejām domām pēkrtita ari tautskolu inspektors. Ūpulže nolehma, kā ari ūkolas ar tſchetradeju mahzibas kurſu aitstahjama lihbſſchinejā programma aiz ta weenfahrſchā eemeſla, kā labak iſnemt maſal, bet pamatigi, nela daudz, bet pawirſchi. Preefchlasījumā par audzināšanu mahzibā un ūkola Ēikwinis aizrahdi, kā neesot tildauds jaruhpejds par ūku ūinu ūinibū eekalschanu, kā par ūkumislo ūhu, ūrbs un prahita iſdaikoſchanu. Vēž tam ahrīts Salutawins eerahdija, kā ar weenfahrſchū instrumentu palihdsibū war iſmellet ūkolu redses ūveļju, kā no leela ūvara preefch behrnu iſſehdinasčanas. Ūkotaji dabuja ari ihſu broſčuru ar pamahzibām, kā ūklojās. Vēž referata „Ūku iſtahſchū nosihme un winas eerihoſchanā Narvā” ūpulže weenbaliſgi nolehma, ūarihſot nahkſchā gada maija mehneki Narvā ūku iſtahdi. Žapeeſihmē, kā 1904. gada Narwas pilſehta ūvinēs 200 gadu jubilejas ūvehtlus par veemiu winas ūveeeneoſchanai vee ūkreemijas.

No Jurjewas. Seeweeshu kurfu nodibinašhana. Scheenes universitates wehsturisti filologiskas un juridiskas fakultates profesori, lā laikraksti sino, eekustinajuschi jautajumu par augstaku seeweeshu wehsturisti-filologisku kurfu nodibinašhanu Jurjewā. Schais kurfsōs buhtu mahžami ari juridiski preefschi meti. Cezelta jau sevīšķla komisija, kas šāo jautajumu pamatigi apspreebis. Komisijā eeweheletas šahdas personas: filosofijas profesors un dekans J. Osis, Kreewu valodas un literatūras profesors E. Peiuchows, ūpaščha aroda dozents N. K. Grunčis, Kreewu tečību wehstures profesors M. A. Djakownws un politiskas ekonomijas profesors A. N. Miklaščemelis.

No Ritaures. Daschadas finas. Swebtdeen 16. nozemberi us muhschigu duſu wehsâ semes klehpî guldinaja bijuscho ſemkopibas beedribas preefchneeku Lapaini. Wina puhlêm wiſwairs japatetjâs, ka beedriba tila dibinata un wiſch iomilgus gabus preefchneeka amata buhdams bij galwenais dorbi-neeks nerween vee preefchneemu, bet ari vee wiſadu padomu un aſrahdiſumu ſneegſhanas. Aci ſawâ paſchâ ſaimmezziba diwâs mahjâs wiſch bij par preefchneimigu ſemkopi, kurſch rihtojas ar vahrlaboteem ſemkopibas rihleem. Behdejôs gaddos no dilona nomahkts, tas tomehr wehl ollaſch beedribâ un zitadi wiſpahribas labâ strahdaja. Te japeeſhimè, ka pehz nelaika aſrahdiſumeeem ſche Ritaures ſaweku mahjâs tifa notureti wiſ-pirmee veenſaimmezzibas kurſhi, kurðs wiſch vats bij par weenu no instruktorcem. ſemkopibas beedriba, nelaika peemiuu zildiz-nadama, to us vahdejo duſu powadot uſzehla goda wahretus un us kapa nolika trahſchnu mainagu. Ja, tas miheleſtibu ſehi, tas ari to plauj. — Lai gan kopſch ſen konwents nolehmis ne-peerakto ſapfehtas daļu ar grahwı noſuſinat, tomehr lihbſſhim tas wehl nam notizijs, ſapehz jo projam teel trefchâm un pat ſeturtâm lahgâm rafts weža ſapfehtas daļa.

